

Umiejętności przyszłości

Skuteczna komunikacja, zarządzanie czasem, czy emocjami, elastyczność, budowanie relacji – to kompetencje miękkie niezwykle pożądane i mające wpływ na każdą płaszczyznę życia, a są wciąż pomijane w procesie edukacyjnym.

Jak wynika z moich badań¹, główną motywacją do nabywania umiejętności miękkich, wskazaną przez respondentów, były doświadczenia życiowe lub wymóg w miejscu pracy. Biorąc pod uwagę zmiany jakie zaszły podczas pandemii, a także rozwoju technologii, stylu życia, wszystko wskazuje na to, że nabywanie kompetencji jutra jest nie tylko potrzebne, ale i priorytetowe.

JAKOŚĆ ŻYCIA

Zakres umiejętności miękkich jest bardzo szeroki. Zapewne każdy z nas znajdzie tu kwalifikacje, które posiada oraz takie, które są wyzwaniem. Właściwie, dopiero po fakcie zastanawiamy się nad przyczyną tego, dlaczego coś nie poszło według planu czy naszych życzeń. Zastanówmy się jakby to było gdyby ludzie wiedzieli jak radzić sobie z porażką i popełnianiem błędów. Gdyby wiedzieli, co zrobić, aby z empatią i zrozumieniem rozwiązywać problemy. Mieli wiedzę jak efektywnie się motywować i realizować cele. Panowali nad stresem, który może blokować ich przed rozwojem. W zależności od tego, z jaką umiejętnością mamy trudność, jej brak powoduje niepożądane konsekwencje. Asertywność, pomijając fakt, że głównie definiujemy jako zdolność mówienia „nie”, jest to także umiejętność wyrażania swoich potrzeb, opinii, ocen w sposób nieurazający innych. Każdy z łatwością, szybko przypomniał sobie swoje doświadczenie, gdy ktoś zgodził się z czymś lub kimś, mimo że wcale nie chciał. Czegoś potrzebował, ale nie potrafił tego powiedzieć, poprosić. Następstwem tego może być złe samopoczucie, wyrzuty sumienia, spadek wartości czy pewności siebie, uczucie gniewu, a nawet złość.

Co by było gdybyś wcześniej nabył/a „umiejętności przyszłości”?

Czy życie mogłoby być dziś bardziej satysfakcjonujące lub uniknąłbyś/uniknęłabyś niewłaściwych decyzji? - na to pyta-

nie, aż 87 proc.. ankietowanych, badania jakie zrealizowałam², odpowiedziało twierdząco. Tak wiele osób mogłoby postąpić w sposób satysfakcjonujący, gdyby tylko wiedziało jak.

WYRÓŻNIENIE SIĘ NA RYNKU

Światowe Forum Ekonomiczne przeprowadziło badanie i opracowało raport³ Future of Jobs Survey 2018. Na szczycie listy prezentującej najważniejsze kompetencje przyszłości znalazły się: inteligencja emocjonalna, umiejętności przywódcze i społeczne, kreatywność oraz aktywne uczenie się. Bez względu jak rozwiną się technologie i zmieni się rynek pracy, najbardziej cenione będą właśnie te umiejętności.

Coraz więcej pracodawców zauważa korzyści płynące z podjęcia współpracy z pracownikiem posiadające umiejętności miękkie. Dziś, poszukuje się ich również u kandydatów z branży IT. Łatwiejsza komunikacja, chęć uczenia się, która doskonale łączy się z elastycznością. Dodatkowo, te cechy są bardziej cenione i pożądane, również dlatego, że rzadziej je nabywamy, a sam proces jest o wiele trudniejszy. Daje to również większe możliwości objęcia stanowisk.

Z raportu „Future of skills. Employment in 2030”⁴ jasno wynika, że najbardziej potrzebne będą umiejętności interpersonalne, systemowe, społeczne. Ponadto cenione będą między innymi takie umiejętności jak:

- zdolność do logicznego myślenia i dedukcji;
- zdolność rozwiązywania problemów i działania z innymi;
- umiejętność adekwatnej oceny sytuacji i zdolność do podejmowania decyzji;
- zdolność do efektywnego komunikowania się;
- umiejętne monitorowanie i ocena wyników;
- umiejętne zarządzanie czasem, finansami i ludźmi;
- zdolności negocjacyjne;
- perswazja;

MAGDALENA
MICHALAK

CEO SAVOIR7 Sp. z o.o.,
biuro@savoir7.pl

Zakres umiejętności miękkich jest bardzo szeroki. Zapewne każdy z nas znajdzie tu kwalifikacje, które posiada oraz takie, które są wyzwaniem.

- kreatywność;
- zdolność do wizualizowania;
- autorefleksyjne spojrzenie na swoje działanie oraz posiadaną przez siebie wiedzę.

ROZWÓJ TECHNOLOGII, A MIEJSCA PRACY

Technologia rozwija się znacznie szybciej, niż człowiek jest w stanie nadążyć. Postęp sztucznej inteligencji pokazuje, że wkrótce czeka nas wiele zmian, zwłaszcza w obszarze zawodowym. Wiele profesji przestanie być potrzebnych, a na te miejsca powstaną nowe. Możemy być pewni, że człowiek zostanie zastąpiony wszędzie tam, gdzie daną czynność może wykonać robot, aplikacje czy systemy.

Powodów jest wiele. Co można z tym zrobić? Kształcić się w tym, co najbardziej naturalne i charakterystyczne dla człowieka. Pomimo tego, że komputery coraz lepiej odwzorowują wzorce komunikacji czy emocji, to istnieje wiele przykładów na to, że człowiek nadal jest w tym lepszy. Roboty nie potrafią czuć, nie będą empatyczne. Nie są kreatywne, będą postępować zgodnie z wgranymi programami.

Logiczne myślenie, analiza

Nawet jeżeli oprogramowania stale liczą, zbierają dane, ktoś będzie musiał przeanalizować te wyniki pod odpowiednim kątem.

Zarządzanie

Każda organizacja potrzebuje osoby, która będzie przewodzić zespołom, pracować z ludźmi. Nawet gdyby ilość stanowisk się zmniejszyła, a w zespole byłyby roboty, to wciąż ktoś będzie sprawował nad nimi kontrolę lub włączał ich zasilanie.

Sprzedaż

Aby biznes prosperował, musi zarabiać. Dobry sprzedawca zawsze znajdzie pracę.

Opieka, pielęgnacja, wychowanie, edukacja

Maszynie nie uda się zreplikować ilości ciepła jaką może przekazać człowiek. Szczery uśmiech, empatia i życzliwość to ogromna przewaga jaką mamy, my ludzie.

ROZWÓJ TECHNOLOGII, A ROZWÓJ CZŁOWIEKA

Jest wiele aplikacji, które mogą pomóc np. w delegowaniu zadań. Umożliwiają stworzenie projektu, ważnych do wykonania zadań, możliwość oznaczenia odpowiedzialnej za dane zadanie osoby z zespołu oraz terminu realizacji. Można też dzięki powiadomieniom z zegarka o znacznym skoku pulsu zorientować się, że zaczęliśmy bardziej się denerwować i móc wpłynąć na organizm, uspokajając go oddechem. Korzystanie z nowoczesnych urządzeń może też przynieść niepożądane skutki. Szybko przyzwyczajamy się do łatwych rozwiązań, zwłaszcza gdy program robi coś za nas. Następstwem tego może być pogorszenie samomotywacji, kiedy problem musimy rozwiązać sami, kiedy nie ma do tego aplikacji.

Warto korzystać z postępu, ale mądrze. Nie jest to kwestia samych technologii, ale tego jak korzysta z nich człowiek.

Dostaliśmy urządzenia nowoczesne technologicznie i instrukcje do nich. Nie otrzymaliśmy instrukcji, jak używać ich w życiu. Zauważamy słabnące relacje, bo ludzie dbają o nie tylko na popularnych social mediach poprzez publikowanie nowych treści. Stresujemy się bardziej, co wynika z postawy ciała, kiedy człowiek jest zgarbiony, pochylony do przodu, wciąż trzymając swój telefon. Mamy coraz większe trudności z komunikacją w prawdziwym świecie. Nie potrafimy okazywać emocji, ponieważ nie wiemy jak je nazwać, kiedy nie ma emotikony. Rodzice kupują nowe gadzety, zamiast dać dziecku uwagę. Kiedy zaczyna dokazywać, chcąc zwrócić uwagę na swoją potrzebę jaką jest zainteresowanie rodzica, ten wręcza kolejny technologiczny gadżet.

SUKCES

Osoby o wysokiej inteligencji emocjonalnej łatwiej osiągają sukcesy. Dzieje się tak, ponieważ są samoświadome. Wiedzą co i kiedy czują. Potrafią nazwać swoje emocje, wyrazić je. Przewycięzają niepowodzenia. Wiedzą jak poradzić sobie na wypadek pomyłki, czy popełnionego błędu. Dzięki temu stres czy emocje związane z taką sytuacją, wcale nie powstrzymują ich przed samorealizacją. Są empatyczne, a to oznacza, że lepiej funkcjonują w społeczeństwie. Potrafią odczuwać stany emocjonalne innych osób, współczuć. Przyjąć czyjs punkt widzenia i spojrzeć z drugiej strony. Dążą do porozumiewania się z szacunkiem oraz zależy im na osiągnięciu porozumień.

„Sukces życiowy co najwyżej w dwudziestu procentach zależy od IQ. W takim razie pozostaje jeszcze osiemdziesiąt procent innych oddziaływań – grupa czynników nazywana inteligencją emocjonalną.” - Daniel Goleman.

Można mieć dużą wiedzę i chęć podzielenia się nią przed grupą osób, ale strach przed wystąpieniem publicznym jest tak duży, że w momencie prezentacji ktoś zapomina, brakuje mu słów. To nie wynika z niezajomości tematu, jaki chciał zaprezentować, ale braku umiejętności poradzenia sobie z emocjami.

Bez względu na zajmowane stanowisko oraz czym dla kogo jest sukces, prawdą jest to, że emocje mają na nas największy wpływ, tylko nie zawsze o tym pamiętamy. To emocje stoją za tym co nas motywuje lub powstrzymuje. Zarządzanie nimi współgra z wieloma innymi umiejętnościami i przekłada się na jakość życia zarówno na polu prywatnym jak i zawodowym. Te umiejętności mocno różnicują pracowników na mniej i bardziej skutecznych. Wkrótce może się tak wydarzyć, że podzielą na tych, którzy mają pracę lub nie. Ponadto, są kluczowe do szczęścia na każdej płaszczyźnie.

*Badania przeprowadzone na grupie 419 osób z całej polski. Wiek 15-69 lat. Wybrana metoda badań społecznych to ankieta. Została przeprowadzona przez autorkę w okresie 23.03 - 12.05. 2020 roku. ■

Przypisy:

¹ Michalak M., Oszustwo wszech czasów, Warszawa 2020

² Michalak M., Oszustwo wszech czasów, Warszawa 2020

³ World Economic Forum, The future of Jobs report, Geneva 2018

⁴ Pearson, Oxford Martin School, Nesta, Future of skills. Employment in 2030, London 2017